

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **B. I., s.r.o.**, so sídlom v B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou A., s.r.o., so sídlom v B., proti povinnej **E. B.**, bývajúcej v B., **o vymoženie 845,15 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice – okolie pod sp. zn. 12 Er 1336/2011, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 28. decembra 2011 sp. zn. 8 CoE 131/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnený podal dňa 6. apríla 2011 súdnej exekútorke JUDr. V. U. návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 845,15 Eur s príslušenstvom. Povinnosť povinnej zaplatiť túto sumu preukazoval rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri R. so sídlom v B. z 19. novembra 2010 sp. zn. BA0210033. Súdna exekútorka následne v zmysle § 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) požiadala Okresný súd Košice - okolie o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Košice - okolie uznesením z 9. septembra 2011 č.k. 12Er 1336/2011-17 žiadosť súdnej exekútorke JUDr. V. U. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sp. zn. Ex 468/2011 zamietol. Vychádzal zo zistenia, že dňa 30. mája 2006 bola medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou uzavretá zmluva o úvere č. X., na základe ktorej bol povinnej poskytnutý úver vo výške 30 000 Sk. Súd mal za to, že predmetná zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, pretože bola uzavretá medzi veriteľom a spotrebiteľom, ide o zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver

a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Rozhodcovská doložka obsiahnutá v úverovej zmluve podľa názoru súdu spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná. Uviedol, že k ustanoveniam právneho poriadku upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv existuje aj interpretačné pravidlo Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V danej exekučnej veci ide vzhľadom na transpozíciu tejto smernice zákonom č. 150/2004 Z.z. účinného od 1. apríla 2004 o nekalú podmienku, ktorej zmyslom, alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi práva alebo brániť mu v uplatňovaní práva podať žalobu, alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok a najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory výhradne arbitrážou. Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti ho podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. Takáto doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností odporuje dobrým mravom. Akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Z uvedených dôvodov súd podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní žiadať súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ex offo v celom rozsahu zamietol.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie oprávneného uznesením z 28. decembra 2011 sp. zn. 8 CoE 131/2011 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil, keď sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený, ktorý žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil a poveril súdnu exekútorku vykonaním exekúcie, alternatívne, aby dovolací súd zrušil uznesenie súdu prvého a druhého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. d/, e/, f/ O.s.p., t.j., že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a ako dovolací dôvod uvádzal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.). Podľa jeho názoru,

exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, rozhodcovské konanie, ani zmluvu na základe ktorej bol vydaný. Vo veci je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci. Považoval za neprijateľné, aby súd poprel prípustnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, pretože nebol podaný návrh na začatie konania o jeho zrušenie, hoci podľa zákona bol potrebný a taktiež boli splnené všetky podmienky pre právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku. Odňatie možnosti pred súdom konať vyvodzoval zo skutočnosti, že rozhodnutia súdov nižších stupňov neboli dostatočne odôvodnené. Vyčítal súdom oboch stupňov, že Zmluvu o úvere považovali za zmluvu spotrebiteľskú v zmysle Občianskeho zákonníka a tak nesprávne potom aplikovali ustanovenia na ochranu spotrebiteľa obsiahnuté v Občianskom zákonníku na uvedený zmluvný vzťah. V dôvodoch dovolania podrobne rozobral skutkový a právny stav veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 veta prvá O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré oprávnený napadol dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil

uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nie je prípustné.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmanej veci prichádzalo do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) a z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd uvedených v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak procesne neprípustné. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k niektorej z väd vymenovaných v tomto ustanovení, ale rozhodujúce je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ namieta vadu podľa § 237 písm. d/ O.s.p., t.j. že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova.

Podľa § 103 O.s.p. súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. platí, že ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. V zmysle tejto prekážky nemôže sa o veci, o ktorej sa už právoplatne rozhodlo, rozhodnúť znova. Pojem „tá istá vec“ treba vykladať v tom zmysle, že musí ísť o tých istých účastníkov a ten istý predmet konania, t.j. že ide o totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu medzi totožnými účastníkmi konania.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávneného B. I. s.r.o., so sídlom v B., proti povinnej E. B., bývajúcej v B., o vymoženie 845,15 Eur s príslušenstvom, na základe rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri R., so sídlom v B. z 19. novembra 2011 sp. zn. BA0210033, vedenej na Okresnom súde Košice – okolie pod sp. zn. 12 Er 1336/2011 nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Vzhľadom na uvedené, konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou (§ 237 písm. d/ O.s.p.).

Z obsahu dovolania oprávneného ďalej vyplýva, že namieta vadu podľa § 237 písm. e/ O.s.p. a túto vyvodzuje zo skutočnosti, že sudy skúmali splnenie podmienky pre vydanie rozhodcovského rozsudku, hoci povinný nevyvinul žiadnu aktivitu na takýto prieskum.

Ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. zakladá prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku jednej z neodstrániteľných podmienok konania návrhu na začatie konania. Táto vada však zistená nebola.

Exekučný súd totiž v danej veci začal konať na základe žiadosti súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej žiadosti rozhodne v lehote 15 dní (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho – obsahového hľadiska (§ 41 ods. 2 O.s.p.) nejde zo strany oprávneného o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., ale o námietku inú, ktorú oprávnený uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia. Na námietku oprávneného, že exekučný súd v exekučnom konaní nie je oprávnený ex offo skúmať povahu rozhodcovskej doložky, dovolací súd na podstatu a zmysel tejto námietky prihliadal iba v súvislosti so skúmaním, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. O procesnú vadu konania uvedenú v tomto zákonom ustanovení ide tiež v prípade zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre to neboli splnené zákonom stanovené podmienky, takým zamietnutím sa totiž oprávnenému odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia.

Dovolací súd skúmal, či nejde o tento prípad.

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v danej veci nešlo ani o prípad zamietnutia žiadosti súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre toto zamietnutie neboli splnené zákonné predpoklady. Súdny správne skúmali, či v danej veci boli splnené podmienky pre zamietnutie žiadosti súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to posudzovaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, t.j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou). V exekučnom konaní tak realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pokiaľ súdy po konštatovaní o neprijateľnosti a tým aj neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného, rozhodli o zamietnutí žiadosti súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tým neodňali oprávnenému možnosť konať pred súdom.

Podľa názoru dovolateľa uznesenie odvolacieho súdu nebolo riadne odôvodnené. Uvedený nedostatok zakladá dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Je nepochybné, že jedným z aspektov na spravodlivý proces je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkové, relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (IV. ÚS 115/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, avšak

s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, I. ÚS 353/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 3 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

V preskúvanej veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, ktoré oprávneným predložené listiny preskúmal a s akými skutkovými závermi, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o nesplnení podmienok pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zrozumiteľne a v značnom rozsahu vysvetlil. Odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, sám na zdôraznenie správnosti dôvodov súdu prvého stupňa uviedol ďalšie argumenty a tiež vysvetlil, prečo sa nestotožnil s námietkami oprávneného uvedenými v odvolaní. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo tak odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávneného, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo nemohlo byť vyhovie žiadosti požadovanej súdnou exekútorkou. Okolnosť, že táto odpoveď neúspešného oprávneného neuspokojuje, neznamená, že odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p.; za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek oprávneného.

Možno zhrnúť, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Podľa dovolacieho súdu skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky; odôvodnenie dovolaním napadnutého

rozhodnutia odvolacieho súdu ako celok požiadavky zákona na odôvodnenie rozhodnutia spĺňa.

Dovolateľom namietané, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a tiež, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p.) sú síce prípustnými dovolacími dôvodmi, samotné ale prípustnosť dovolania nezakladajú. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému prieskumu a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie ods. 2 tohto ustanovenia, keďže povinnej v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. decembra 2012

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková